

Riskbedömning vid räddningsinsats, Brand i byggnad Bodacke, Liden (20200501)

Vårt uppdrag:

Arbetsledare ska vid operativa händelser, som en viktig arbetsmiljöåtgärd, väga risker mot nytta när insatser ska beslutas. Vad som framkommit vid avvägningen ska beaktas vid val av inriktning på insatserna.

Att genom stickprov kontrollera att dessa riskbedömningar görs, att de håller en god kvalitet och att de dokumenteras på ett bra sätt. Föreslå förbättringar.

Chefen för räddningsavdelningen som utser en grupp med personalmedverkan.

Tankemodellen

Det krävs olika sakkunskaper för att kunna göra riskbedömningar inom olika områden. Framförallt styrkeledare och insatsledare ska ha tillräckliga sakkunskaper för de riskbedömningar som genomförs på skadeplats. Riskbedömning inom specifika händelsetyper ska därför regelbundet återkomma i de övningar och utbildningar som kontinuerligt genomförs.

Men även om sakkunskaperna skiljer sig mellan olika händelsetyper så ska arbetssättet för riskbedömning vara lika oavsett händelsetyp. Arbetssättet är en process som ska pågå under hela insatsens genomförande och är alltså inget som avklaras i uppstarten för att sedan aldrig följas upp. Vid större och mer komplexa händelser kan det därför vara nödvändigt att utse någon som särskilt ansvarig för riskbedömning och säkerhet, ett så kallat säkerhetsbefäl. Dennes uppgift blir då att enbart fokusera på riskbedömningsprocessen och bör inte tas i anspråk för andra arbetsuppgifter.

Riskbedömningsprocessen består av fyra steg:

1. **Identifiera riskkällor** – Vilka riskkällor finns på den här platsen? Finns det någon särskild riskbild? Vilka riskkällor innebär skadan? Vilka riskkällor för skadeutvecklingen med sig?
2. **Bedöm riskerna** – Bedöm sannolikheten för att riskkällan inträffar och konsekvensen om den inträffar.
3. **Åtgärda** – Bestäm hur förhållningssättet till riskerna ska vara. Bestäm vilken skyddsutrustning som ska användas. Zonindela.
4. **Följ upp!** – Se till att riskbedömningen är känd hos alla på skadeplatsen. Se till att förhållningssätt efterlevs och skyddsutrustning används. Börja om och identifiera nya riskkällor.

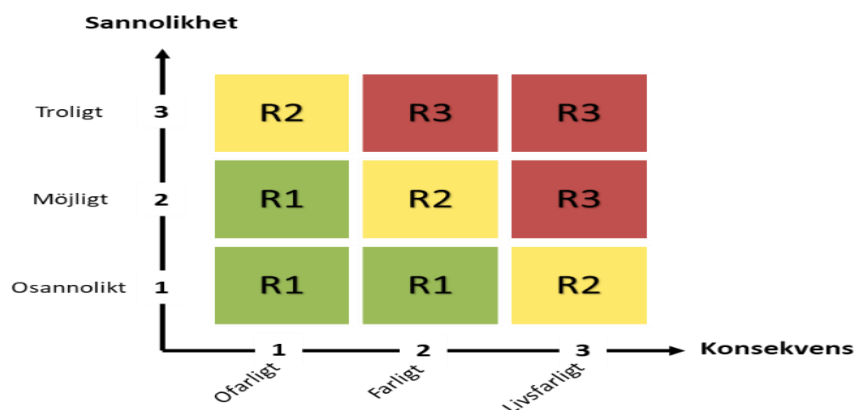
Dokumentation

AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete ställer i 8§ krav på att riskbedömningen ska dokumenteras skriftligt. I kommentarerna till 5§ AFS 2007:7 om rök- och kemdykning står det att riskbedömningen bör dokumenteras skriftligt så snart som möjligt efter insatsens slut. Detta visar på arbetsmiljöverkets förståelse för svårigheten att dokumentera i samband med själva insatsens genomförande. *Det är dock rimligt att MRF har ambitionen att räddningsledaren dokumenterar riskbedömningen under insatsens gång i de fall insatsledare, befäl i beredskap eller inre befäl fyller denna funktion.* Alternativt kan räddningsledaren utse någon annan med tillräcklig kompetens att vara säkerhetsbefäl och då delegera dokumenteringen till denne. För att underlätta dokumentationen på skadeplats har en mall för detta arbetats fram:

Identifierade riskkällor	Bedöm riskerna Sannolikhet - Konsekvens			Åtgärd
	Låg	Medel	Hög	

I mallen finns även en riskmatris med förklarande text som stöd för hur riskerna ska värderas och hur förhållningssättet till riskerna bör vara. Se nedan.

Vi bad de inblandade befälen att överföra sina identifierade risker till matrisen gällande sannolikhet och konsekvens om något skulle ske inom respektive del. Först utifrån "ingen åtgärd" och sen bedömning efter "genomförd åtgärd".

Klassning av risk		Behov av åtgärd
	Låg Försumbar eller liten risk	Ej behov av åtgärd, informera om risken.
	Medel Viss risk	Utför riskreducerande åtgärd
	Hög Allvarlig eller mycket allvarlig risk	Arbetet ska inte utföras innan åtgärd vidtagits, alternativt välj annat arbetssätt.

Identifierade risker enligt matris: Brand i byggnad Bodacke, Liden

Sannolikhet/konsekvens: Specificerat

Trafiken: R2; utan åtgärd fanns risk för personskador. Efter åtgärd ansågs ändå riskerna finnas, då det är avhängt på bilisters omdöme och uppmärksamhet (R2)

Rasrisk fastighet: R3 om rökdykning skulle ske utan åtgärd.
Efter genomförd åtgärd: "ingen in i byggnad, utvändig släckning"= R1

Miljön (brandrök) kring byggnaden: R2 utan skyddsmask, med skyddsmask R1

Ras- och fallrisk vid användande av back-up strålrör: R3 innan åtgärder kopplas till användningen. Sektorerna kommunicerar och efter åtgärder= R1

Zonindelning:

Het: Entré/huset, Tryckluftsapparat skall användas

Varm: Gårdsplanen (1610) skyddsmask bör användas

Kall: Ledningsplatsen, Lidenvägen, ingen särskild skyddsutrustning

Översikt sammanställning

Identifierade riskkällor	Bedöm riskerna Sannolikhet - Konsekvens			Åtgärd
	Låg	Medel	Hög	
Trafiken på Lidenvägen, då räddningsfordon var placerade där samt att personal fanns vid dessa.		R2		Polisen sköter trafiken på plats= R2
Rasrisk i fastigheten.			R3	Ingen personal inne i byggnaden - ingen rökdykning= R1
Miljön (brandrök) kring byggnaden.		R2		Skyddsmask skall användas då personal befinner sig i denna miljö= R1
Ras- och fallrisk vid användande av Back-up strålrör			R3	Ingen personal befinner sig på motsatt sida som Back-up röret. Detta kommuniceras mellan sektorchefer= R1

Intervju har genomförts den 18/1-2021 med:

Insatsledare: Magnus Nymark

Styrkeledare: Lennart Håkansson, Liden

(Styrkeledare Andreas Wedin kunde inte närvara)

**Medelpads
Räddningstjänstförbund**

SU & LR utlåtande:

Riskbedömningen vid denna insats har genomförts på ett sätt som känns genomtänkt utifrån förutsättningarna som rådde på platsen.

Den sammanvägda bedömningen kopplat till de risker personalen skulle kunna utsättas för och vad som kunde uppnås med insatsen, känns i detta förhållande som en sund slutbedömning.

Sen kan man alltid spekulera över om resultatet hade blivit annorlunda om man genomfört rökdykning en stund till och då kanske getts möjligheten att hitta de saknade personerna.

Riskbedömningen som gjordes där och då var att risken för skador på egen personal var större, än chansen att hitta personerna vid liv. Det beslutet togs gemensamt av de tre inblandade befälen på skadeplatsen.

Vid AAR (#44667) har förslag på förbättringar framkommit och vi hänvisar till det dokumentet för mer info.

Mer info om själva händelsen finns sammanfattade i händelserapporten i Daedalos.

**Medelpads
Räddningstjänstförbund**